

การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการฝึกอบรมนิสิตของ เด็กนักเรียนที่อยู่กับครอบครัว
กับ เด็กนักเรียนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์

นางสาวอรุณ วรรณผดุง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาศึกษาศาสตร์และมนุษยวิทยา สาขาศึกษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ค. 2524

008081

18172593

๑๑

SOCIALIZATION PROCESSES IN NORMAL FAMILY LIFE AND IN
JUVENILE INSTITUTIONS : A COMPARATIVE STUDY

Miss Angoon Kuanpadoong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master Degree of Sociology (Social Work)

Department of Sociology and Antropology
Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการฝึกอบรมรมนีสัยของเด็กนักเรียน
 ที่อยู่กับครอบครัว กับเด็กนักเรียนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์

โดย นางสารอุทุม วรรณดุจ

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (สาขาสังคมสงเคราะห์)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สวาสดิ์ชาติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

..... *สุประดิษฐ์ บุณณ*
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุณณ)
 คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 [Signature] ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัจญา สัจญาวิวัฒน์)

..... *[Signature]* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สวาสดิ์ชาติ)

..... *[Signature]* กรรมการ
 (อาจารย์เมตตา อานันทสิทธิ์)

Thesis Title Socialization Processes in Normal Family Life and in
 Juvenile Institutions : A Comparative Study

By Miss Angoon Kuanpadoong

Department Sociology and Antropology (Social Work)

Thesis Advisor Asst. Professor Prasit Swasyart

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in
partial fulfillment of the requirements for the Master's degree.

..... Dean of Graduate School
(Asst. Professor, Dr. Supradit Bunnag)

Thesis Committee

A. Sunya . st.
..... Chairman
(Asst. Professor Dr. Sunya Sunyavivat)

Prasit Swasyart
..... Member
(Asst. Professor Prasit Swasyart)

Mookda Anandhasit
..... Member
(Miss Mookda Anandhasit)

..... Member

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการฝึกรวมแบบมีลี้ของเด็กรักเรียน
 ที่อยู่กับครอบครัว กับเด็กรักเรียนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์

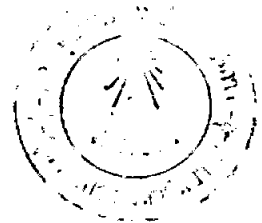
ชื่อนิพนธ์ นางสาขอรุ่งน วรรณดุจ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สว่างดีญาตี

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาสังคมสงเคราะห์

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ ประการแรกก็คือการศึกษาเปรียบเทียบ
 การฝึกรวมเด็กรักเรียนที่อยู่กับครอบครัว กับเด็กรักเรียนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์
 เด็กซาย และสถานสงเคราะห์เด็กหญิง นอกจากนี้แล้วการวิจัยนี้ยังมุ่งหมายที่จะศึกษา
 ถึงผลของกระบวนการฝึกรวมที่มีต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็ก

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบสุ่มแบบกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กระจ
 35 คน บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็ก 150 คน และนักเรียนทั้งหมด 150 คน
 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนคัดเลือกจากสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี และจาก
 สถานสงเคราะห์เด็็กซายบ้านปากเกร็ด และจากโรงเรียนเทศบาลต่าง ๆ ในสังกัด
 กรุงเทพมหานคร 5 โรงเรียน

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้วิธีวิเคราะห์โดยพิจารณาเปรียบเทียบ
 มัชฌิมเลขคณิต ทดสอบค่าที (t-test) ส่วนการเปรียบเทียบวิธีแก้ไขปัญหาระหว่าง
 ผู้ปกครองกับครู ใช้วิธีวิเคราะห์ทดสอบเกี่ยวกับอัตราส่วน (test concerning proportion)
 สำหรับการศึกษาค้นหาผลของการเปลี่ยนแปลงในขั้นพัฒนาการของเด็กที่เคยได้รับการฝึ
 กรวมแบบเข้มงวด กับแบบตามใจ วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของสหสัมพันธ์ โดย
 ใช้วิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation)

ผลของการวิจัยปรากฏว่า ในครอบครัวปกติที่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง เป็นผู้เลี้ยงดูเด็ก วิธีการฝึกรอบรมเด็กมีปัญหาและไม่มีปัญหา ไม่แตกต่างกัน และเด็กที่มีปัญหาที่อยู่กับครอบครัวกับเด็กมีปัญหาที่เคยอยู่กับครอบครัว แต่ภายหลังถูกส่งไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ ได้รับการฝึกรอบรมตามสี่ธรรมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ตาม สังคม สุขนิสัย ตามความเป็นอิสระ และตามสัมฤทธิ์ผลที่เด็กได้รับการฝึกรอบรมที่แตกต่างกัน

สำหรับเด็กไม่มีปัญหาที่อยู่กับครอบครัว และเด็กมีปัญหาที่ถูกส่งเข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ พบว่าเด็กได้รับการฝึกรอบรมที่แตกต่างกัน วิธีการแก้ไขปัญหาของบิดามารดาในครอบครัวเด็กมีปัญหา ซึ่งได้แก่วิธีการให้รางวัล การลงโทษ ปรากฏว่าไม่แตกต่างกับวิธีการที่เจ้าหน้าที่ในสถานสงเคราะห์ใช้

อย่างไรก็ตามการศึกษาผลของการเปลี่ยนแปลงในขั้นพัฒนาการของเด็กมีปัญหาที่อยู่นอกสถานสงเคราะห์ ทั้งที่เคยได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและแบบตามใจมาก่อน พบว่าการฝึกรอบรมทุก ๆ ด้าน น่าจะเป็นผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กต่อไป สำหรับเด็กมีปัญหาและอยู่ในสถานสงเคราะห์ที่เคยได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมาก่อน พบว่าการฝึกรอบรมตามความเป็นอิสระและพัฒนาการตามสัมฤทธิ์ผล มีผลน้อยต่อพัฒนาการของเด็ก แต่วิธีการฝึกรอบรมเด็กด้วยสี่ธรรมตามสุขนิสัย และพัฒนาการด้านการศึกษา น่าจะเป็นผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กต่อไป ส่วนเด็กมีปัญหาที่เคยได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจมาก่อน พบว่าวิธีการฝึกรอบรมน่าจะเป็นผลต่อการพัฒนาการของเด็กต่อไป

เนื่องจากเด็กคือเยาวชนของชาติ ที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่และรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมต่อไป ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้ช่วยกันฝึกรอบรม ให้ความรัก ความเอาใจใส่ แก่เด็ก ๆ ทั้งหลายให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่จะเป็นการวางพื้นฐานที่ดีทั้งสภาพ จิตใจและร่างกายให้แก่เด็ก อันเป็นส่วนส่งเสริมให้พวกเขาในอนาคตที่ดี มีโอกาสในการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ได้อย่างปกติสุข

u

Thesis Title Socialization Processes in Normal Family Life and
 in Juvenile Institutions : A Comparative Study.

Name Miss Angoon Kuanpadoong

Thesis Advisors Asst.Professor Prasit Swasyart

Department Sociology and Anthropology (Social Work)

Academic Year 1980

Abatract

The objective of this research is to, first of all, compare the socialization process of students who stay with their families with the socialization process of students who stay in orphanage institutions for boys and girls, also this research studies the effect of the socialization process on the behavior of the students and on the development of their personalities.

The method used in this study was that of field research. The population on sample contained 35 teachers, 150 fathers, mothers or guardians, and 150 students. The sample students were randomly selected from Ban Rajavitee Juvenile Institution, Ban Packred Juvenile Institution and 5 Metropolitan Schools.

The statistical measures applied in this study included the t-test for comparing the socialization methods used by parents with those employed by teachers; the test concerning proportion, method for analyzing the problem-solving techniques exercised by parents and teachers; and Pearson's

Product Moment Coefficient of Correlation for the investigation of the relationship between child development and strict or non-strict methods of socialization.

The study revealed that in the normal family life where the socialization process was conducted by parents or the guardians the method of socialization for problem and non-problem children were not different. The problem child who used to stay with their family but later on had been sent to stay in an institution received similar moral training but their training in social behavior, hygiene, independence and achievement were different.

For the non-problem children who stayed with the family and the problem child who had been sent to stay in a juvenile institution (orphanage) the study found that the methods of socialization were different. The method that the parents used for the problem child however was the rewards and punishment method which was the same as that used by the authorities of the institutions.

From the study of the development process of the problem children who stayed with their families outside the institutions and who had been trained either in strict or nonstrict techniques, the researcher found that the socialization process in every aspect seemed to bring about satisfactory results in children's personalities and their behavior.

For the problem children who stayed in the institutions and had been trained in strict techniques the results revealed that the method used for training the children in independence, development and their achievements had little effect on the children's development, but the method used to train the children about their morals, hygiene and their educational

development seemed to have good effect on their personalities development and behaviors. For the problem children who had been trained previously in a non strict techniques the results of this research suggested that this method of socialization process seemed to achieve satisfactory results for the child's development.

Since children are important to the nation it is necessary that they grow up into an adult with a sense of responsibility for their own lives and families and society. The researcher suggests that all those concerned with the children such as parents; teachers; guardians and social workers etc.... should try to help by giving all the children love and care, which in turn is the best thing to give good morals and healthy bodies to the children and assist them in having a good future with good opportunities as well as make them good citizens in the community.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัณญา สัณญาวิวัฒน์ ประธานกรรมการสอบ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สว่างสถิตยาดี ที่ได้ช่วยอุทิศเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจวบ เอกอรุ และอาจารย์มุกดา อานันท์สิทธิ์ ที่ได้ให้คำแนะนำทางดานสถิติ

นอกจากนี้ ในด้านการศึกษาวิจัยภาคสนาม ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณฉวีวรรณ โตสัมภพ และคุณวินัส จันทรประภา นักสังคมสงเคราะห์ประจำสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด และสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี นางสังวาลย์ สมิตินันท์ ครูใหญ่โรงเรียนสวัสดิวารีสีมาราม นางวิญญู สุขสำราญ ครูใหญ่โรงเรียนวัดปทุมวนาราม นางกฤษณี ลาภเสถียร ครูใหญ่โรงเรียนวัดชัยมงคล นายประเสริฐ ทองดวง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดไทร กรุงเทพมหานคร นางสุมนต์ หะรินเดช ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการและการปกครอง โรงเรียนสุโขทัย และบรรดาครูทุกท่านที่มีส่วนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรุณ วรรณดุจ

สารบัญ

๕
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญ	๕
บทที่	
1 บทนำ	1
2 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
4 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	126
ประวัติ	174

๗๑๓๗ ๕๖, ๕๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาของครู	39
2	จำนวนปีที่ครูทำงาน	39
3	ความมั่งคั่งต่องานที่ทำของครู	41
4	ความมั่งคั่งต่อเด็กในความรับผิดชอบของครู	41
5	วิธีปฏิบัติของครูต่อเด็กในความรับผิดชอบ	42
6	อายุของบิดาเด็ก	43
7	อายุของมารดาเด็ก	45
8	อาชีพของบิดา	47
9	อาชีพของมารดา	49
10	ระดับการศึกษาของบิดามารดา ผุ่ปกครอง	51
11	ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา ผุ่ปกครอง	52
12	จำนวนบุตร	54
13	ที่อยู่อาศัย	55
14	อายุของเด็ก	57
15	เพศของเด็ก	58
16	การศึกษาของเด็ก	59
17	ระยะเวลาที่เด็กอยู่อาศัยในสถานสงเคราะห์	60
18	บุคคลที่นำเด็กส่งสถานสงเคราะห์	61
19	สาเหตุที่เด็กถูกนำส่งสถานสงเคราะห์	62
20	สถานภาพของครอบครัวของเด็ก	63
21	อาชีพของบิดา	65
22	อาชีพของมารดา	66
23	อาชีพของผุ่ปกครองซึ่งไม่ใช่บิดามารดา	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

24	การศึกษาของบิดา	68
25	การศึกษาของมารดา	69
26	การศึกษาของบิดามารดา ผูกครอง	71
27	อุปนิสัยของบิดา	72
28	ข้อมูลเกี่ยวกับอุปนิสัยของมารดา	73
29	อุปนิสัยของผูกครองเดิมที่ไม่ใช่พ่อแม่ของเด็ก	74
30	พี่น้องรวมบิดามารดาเดียวกัน	76
31	พี่น้องต่างบิดามารดา	77
32	การศึกษาก่อนเข้าโรงเรียน	79
33	เริ่มเข้าศึกษา โรงเรียนปัจจุบันในชั้น	81
34	กำลังศึกษาอยู่ชั้นใด	82
35	ผลการศึกษาในปีที่ผ่านมา	83
36	จำนวนครั้งที่สอบตก	85
37	สาเหตุที่สอบตก	86
38	การใช้เวลาว่างก่อนเขาอยู่ใ้สถานสงเคราะห์	87
39	การใช้เวลาว่างอยู่ในสถานสงเคราะห์	88
40	ความรู้สึกของเด็กต่อสถานสงเคราะห์	89
41	เหตุที่เด็กชอบสถานสงเคราะห์	89
42	เหตุที่เด็กไม่ชอบสถานสงเคราะห์	90
43	แสดงถึงบุคคลที่เด็กไปพบเมื่อมีปัญหา	91
44	เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการฝึกอบรมในครอบครัวปกติ ระหว่างเด็กมีปัญหากับไม่มีปัญหา	92
45	เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการฝึกอบรมด้านต่าง ๆ ระหว่างเด็กมีปัญหาและอยู่กับครอบครัว กับเด็กมีปัญหากับอยู่กับ ครอบครัวมาก่อน แต่มาอยู่ในสถานสงเคราะห์ในตอนหลัง	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

46	เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการฝึกอบรมระหว่างเด็ก ไม่มีปัญหาและอยู่กับครอบครัว กับกระบวนการฝึกอบรมที่เด็กมี ปัญหาได้รับจากครอบครัวในระยะก่อนที่จะมาอยู่สถานสงเคราะห์	94
47	เปรียบเทียบวิธีการแก้ไข้ปัญหาของบิดามารดาในครอบครัวเด็ก มีปัญหาก็วิธีการที่เจ้าหน้าที่ในสถานสงเคราะห์ไปช่วย	96
48	คำสัมภาษณ์ของสหพันธ์ของคะแนนเกี่ยวกับ อุปนิสัย ความประพฤติด้านต่าง ๆ ในอดีตและปัจจุบันของเด็กมีปัญห และอยู่นอกสถานสงเคราะห์ที่เคยได้รับการเลี้ยงดูแบบ "เข้มงวด" และแบบ "ตามใจ"	97
49	คำสัมภาษณ์ของคะแนนเกี่ยวกับอุปนิสัยและความประพฤติด้าน ต่าง ๆ ในอดีตและปัจจุบันของ "เด็กมีปัญหและอยู่ในสถาน สงเคราะห์" ซึ่งเคยได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกับแบบตามใจ	98

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย